નં. ૨ સાધુ સંતાપવાનું ફળ

સાધુ જન સંતાપતાં, ઉપન્યા નરક મઝાર.
સહન કર્યા દુઃખો ઘણા, ઉપર માર્યો માર.
કંટક સ્થંભે બાંધીયો; મુદ્દગર માર્યા અપાર.
છેતરણી ત્યાં બહુ કરી. ચાલે નહિ લગાર.

સાધુનું સંતાપવાનું ફળ જ્યારે મળે છે. અને ર[illegible] રડતો અનુભવે છે. ત્યારે તો તે ખુશ થઈ કર્મ બન્ધન [illegible] પણ હવે ઉદયમાં જો તેની મજા ?

કાંટાના થાંભલે બાંધી ઉપરથી હાથમાં મુદ્દગર [illegible] માથામાં મારે છે; લોહીની ધારા વહે છે, છતાં ત્યાં [illegible] રક્ષા કરે.

પતંતિ નરક દ્વારે; વેદયન્તિ ચ દુખજં.
યો સાધુ સંતાપયતિ, નિંદક પરિપચ્યતે
ગરૂડ પુ[illegible]

જે સાધુ સન્તોની સંતાપના કરે છે. તે ન[illegible] દ્વારને પ્રાપ્ત થાય છે. અને ત્યાં ઘોર દુઃખો અનુભવે [illegible]

માટે સાધુ જનોની નિંદા ન કરવી. સદા સમ[illegible] વમાં વર્તવું.

નં ૩ જીનવાણીનો અનાદર કરનાર

તરણ તારણ જીનદેવની, વાણી અમીય સમાન.
મૂર્ખ જે મિથ્યા મતિ, અન્તરનો વિરાન.
મિથ્યા કહે જીનવચનને, શ્રધ્ધા નહિ લગાર,
ભ્રમણ કરશે સંસારમાં, સહેવા પડશે માર.

અજ્ઞાન દશામાં મનુષ્ય બધું ભુલી જાય છે. સત્ય વસ્તુ [illegible]ને મિથ્યા લાગે છે. નાસ્તિક વૃત્તિનું પોષણ કરનાર [illegible]ત્મા જ્ઞાનમાં ન ઉતરે.

પ્રભુની વાણી તો કલિકાળમાં કલ્પવૃક્ષ સમાન છે.

નાસ્તિક નંદલાલ

કોલેજનો છાત્ર જૈનધર્મથી અનભિજ્ઞ, એટલે પ્રભુની [illegible]ણીને બંડલ માને. મહારાજશ્રી વ્યાખ્યાન આપે, સાંભળી [illegible] બહેનો બધા લાભ લે છે.

એક દિવસ નંદલાલ પણ ત્યાં પહોંચી ગયો. વ્યા-[illegible]નમાં બેઠો; પણ જીનવાણીના રસની ચર્વણા ન થાય. [illegible] બુદ્ધિ ખરી પણ દ્વેષ બુદ્ધિ હોવાથી તેને ગમે જ [illegible]. વ્યાખ્યાન વચ્ચે રવાના થઈ ગયો અને માણસો સામે [illegible] કે આ સર્વ ખોટું છે. કોણે પરભવ જોયું છે. સ્વર્ગ [illegible], અને મોક્ષ કોણે જોયું છે. જે આવી વાતો કરે છે. આમ સારી જીન્દગી વ્યતીત કરી, અધોગતિ પામ્યો.

નં ૪ જીનવાણીનો અનાદર કરવાનું ફળ

મરી નરકમાં ઉપન્યો, પરમાધામી પાસ.
લઈ મુદ્‌ગરને મારતા, ક્ષેત્ર વેદના ત્રાસ,
અપમાન્યા જીનવચનને તેનો છે આ ભોગ.
અભિમાની થઈ બાંધતાં, વધ્યો કર્મનો રોગ

હે આત્મન! અભિમાનવશ તેં ત્યાગી વૈરાગી ગુરૂ નોનું અપમાન કર્યું; તેમને અશાતા ઉપજાવી, તેમ અનાદર કર્યો, તેથી આજે પરમાધામીયોની મુદ્‌ગર માર ખાય છે. અને નારકી ક્ષેત્ર વેદના વેદે છે.

જિન આગમ ગુરૂદેવનું, કીધું જે અપમાન;
તે આતમ અજ્ઞાનવશ, થાશે ઘણો હેરાન.

ગુરૂદેવના વ્યાખ્યાનમાં રૂચિ વગરનો અપમાન જ વાતાવરણ કરી ચાલ્યો જાય. બીજાઓને પણ શ્રદ્ધાથી ચલા તે નિશ્ચયે અધોગતિના મહાભયંકર અસહ્ય દુઃખો સ કરે છે. રિબાય છે. ત્રાસ પામે છે. અને વગડામાં સમાન તેનું ત્યાં કોઈ રક્ષણ કરનાર નથી;

વાસુકિ નામનો નાગ હજાર ભાર વિષને ધા કરે છે તો પણ તેને ગર્વ હોતો નથી. અને વીંછી તો બિંદુ માત્ર જ વિષને ધારણ કરે છે. તેમાં તો તે પોતા કંટકને પુંછડીને ઉંચી રાખીને ચાલે છે. —હિતોપ

કામણ કરનાર તથા ગુરૂદ્રોહી શિષ્યની ગતિ.

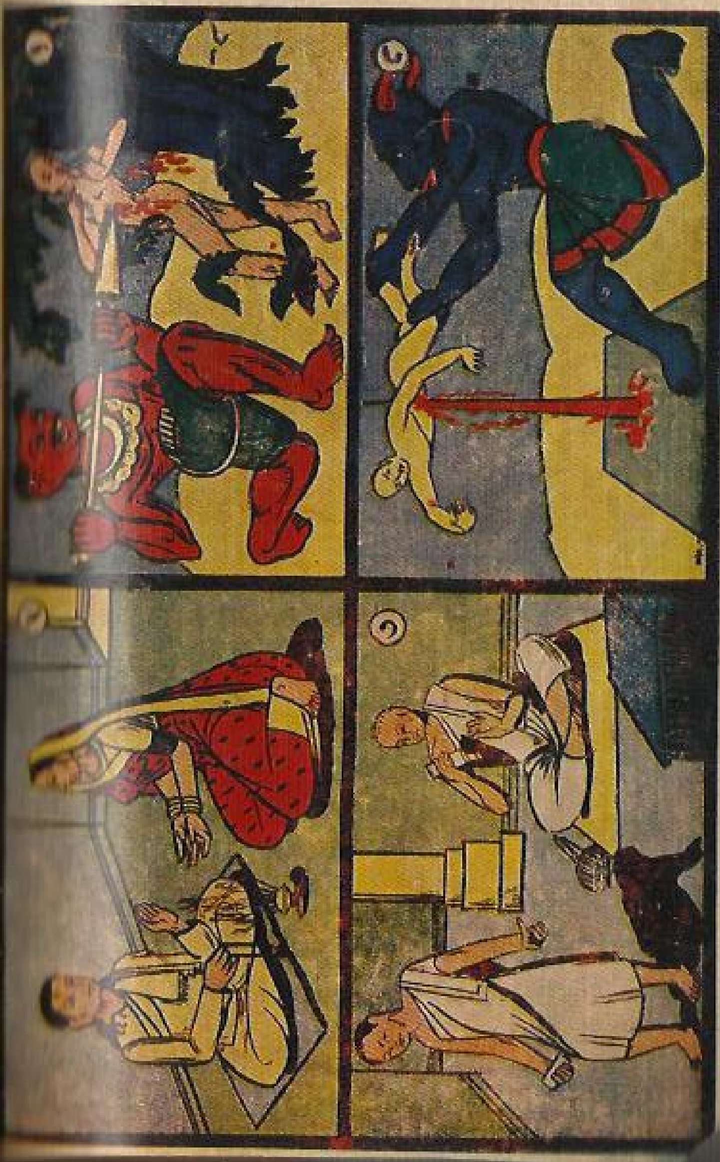

નં. ૫ કામણુ કરનાર

પૂજ્ય થઈ પૂજાવતો, કરી અનરથ અનેક.
કામણે ગર્ભ ગળાવતો, દોરા ધાગા અનેક.
પતિવશના દોરા કરી, દેતો અબલા હાથ.
મંતર જંતર જાપથી, ડુબે સાથો સાથ.

ઘણા જીવો પોતાના સ્વાર્થ માટે ઘોરમાં ઘોર પાપ-કર્મ કરવામાં પ્રવૃત્ત થાય છે. મારણ, મોહન, ઉચ્ચાટન, વશીકરણ અને ગર્ભપાત આદિ અનેક કુકર્મો કરે છે.

વેશધારી સાધુ માત્ર આ ભવમાં જ સુખ ઇચ્છે છે. પરભવનો ભય રાખતો નથી. તેથી ઘોર કર્મો બાંધી ભયંકર નરકમાં નારકીના દુખો અનુભવે છે.

સમર વિપ્ર

[illegible]ંબીપુર નગરીમાં એક સમર નામે વિપ્ર હતો, ઘણો લોભી અને સ્વાર્થી હતો. કોઈ લીંગધારી સાધુ પાસે ઘણા [illegible] શિખ્યો, તેથી કરી નગરમાં પ્રસિદ્ધિ થઈ.

ગરજુ માણુસો આવવા માંડયા. કોઈને દોરો કરી આપે, કોઈ ને ગર્ભ ગળાવવાની દવા આપે, તો કોઇને વશીકરણનું માદલીયું કરી આપે.

આત્માના આનંદને ભુલી સાંસારિક સુખોની લાલસોમાં [illegible] કર્મ કર્યાં. તેથી તેના શરીરમાં ઘણા રોગો ઉત્પન્ન [illegible] અને રૌદ્ર ધ્યાનથી મરણુ પામી નરકમાં ઉત્પન્ન થયો.

નં. ૫ કામણુ કરનાર

પૂજ્ય થઈ પૂજાવતો, કરી અનરથ અનેક.
કાર્મણે ગર્ભ ગળાવતો, દોરા ધાગા અનેક.
પતિવશના દોરા કરી, દેતો અબલા હાથ.
મંતર જંતર જાપથી, ડુબે સાથો સાથ.

ઘણા જીવો પોતાના સ્વાર્થ માટે ઘોરમાં ઘોર પાપકર્મ કરવામાં પ્રવૃત્ત થાય છે. મારણ, મોહન, ઉચ્ચાટન, વશીકરણ અને ગર્ભપાત આદિ અનેક કુકર્મો કરે છે.

વેશધારી સાધુ માત્ર આ ભવમાં જ સુખ ઇચ્છે છે. પરભવનો ભય રાખતો નથી. તેથી ઘોર કર્મો બાંધી ભયંકર નરકમાં નારકીના દુખો અનુભવે છે.

સમર વિપ્ર

કુંભીપુર નગરીમાં એક સમર નામે વિપ્ર હતો, ઘણો કામી અને સ્વાર્થી હતો. કોઈ લીંગધારી સાધુ પાસે ઘણા મંત્રો શિખ્યો, તેથી કરી નગરમાં પ્રસિદ્ધિ થઈ.

ગરજુ માણુસો આવવા માંડયા. કોઈને દોરા કરી આપે, કોઈ ને ગર્ભ ગળાવવાની દવા આપે, તો કોઈને વશીકરણનું માદલીયું કરી આપે.

આત્માના આનંદને ભુલી સાંસારિક સુખોની લાલસોમાં અનેક કર્મ કર્યાં. તેથી તેના શરીરમાં ઘણા રોગો ઉત્પન્ન થયા અને રૌદ્ર ધ્યાનથી મરણુ પામી નરકમાં ઉત્પન્ન થયો.

નં. ૬ કામણ કરનારની ગતિ

જઈ નરકમાં નિપજ્યો, વર્ષા તરૂના પાન'
પાને કાપ્યા આંગડા, ઉપર બરછી તાન.
પરમાધામી એમને, વિંધે છાતી માર.
રાડ પાડીને રોવતા, કરતા શોર બકોરઃ

નરકની અસહ્ય વેદનાઓ અનુભવતો આત્મા બરછી ઘાવ સહન કરે છે પરમાધામી તેને નાના પ્રકારના છેદન કરે છે ત્યાં રડે છે. અને કૃત કર્મો યાદ કરે

ખડગાકાર પત્રવાળું વન; દર્ભવન; ઘરંટાદિ ઉભી સોયવાળી ભૂમિ; ખાર ભરેલી વાપિકા, સીસા વિગે ભરેલી વૈતરણી નદી, કદમ્બપુષ્પાકાર રેતી; બળેલી વિગેરેમાં રુંધાવું; ઉષ્ણકષ્ણ કાંટાથી વ્યાપ્ત; દુર્ગમ ર જોડાવું, તપેલા લોખંડના માર્ગે ગમન યોગ્ય વહન વળી આવા વિવિધ આયુધોવડે પીડાવું. તે આયુધો હ બંદુક, કરવત, ત્રિશૂલ, હળ, ગદા, મુશલ; ચક્ર, ભા તોમર, બાણ, સાંગ, શૂલ, લાઠી, ગોફણ, સબલ, ખર ચર્મ વેષ્ટિત પ્રસ્તર, ઘણ, મુઠ્ઠી, કટારી, ઢાલ, તલ ધનુષ્ય, બાણ, અણીયાલા બાણ, કારી, વાંસલો, કુહા તીક્ષ્ણ, નિર્મલ, બીજા પણ અશુભવિકુર્વેલા સેંકડો હથિ વડે, અનુબદ્ધ તીવ્ર વૈરવાળા જીવો પરસ્પર હણતા વે ઉત્પન્ન કરે છે.

—શ્રી પ્રશ્નવ્યાકરણાંગ

કામણ કરનાર અને કરાવનાર બન્ને દુર્ગ ભાગીદાર થાય છે. —મનુ

નં. ૭ ગુરુ દ્રોહી શિષ્ય

ગુરુ દ્રોહી ચેલો થયો, વેશ વિરાધક જેહ.
નિજ મારગને ભૂલીયો, ગુરૂને પમાડે છેહ.
દુભવ્યા ગુરૂના દીલડા, બોલ્યા વેણ કઠોર.
ધર્મની ધારા ચુકીને; સુખ વિલસ્યોરે નઠોર.

કિંપાક ફળ જેવા સાંસારિક સુખ જોઈને ગુરૂદ્રોહી શિષ્ય પોતાના સંયમમાર્ગમાં કલંક સ્વરૂપ ચારિત્ર વેશ ગુરૂને આપી દે છે અને ગૃહસ્થ થઈ વિષય વિકારોમાં ફસાય છે.

ગુરૂના ગુણોનો અવર્ણવાદ બોલનાર, ઈર્ષાળુ અને અવિવેકી, ગુરૂનું મરણ ઇચ્છનાર ઘોર કર્મ બાંધી નરકમાં ઉત્પન્ન થાય છે.

ક્ષીણજંઘાચાર્ય (પગથી થાકી ગયેલ) પાસે એક ઈર્ષાળુ શિષ્ય આવ્યો. આચાર્ય મહારાજ વૃદ્ધ હોવાથી તેજ નગરમાં ઘણાં વર્ષોથી રહેતા હતા.

શ્રાવક શ્રાવિકાઓ પણ ભાવ પૂર્વક આચાર્ય મહારાજની સેવામાં તત્પર હતા.

સેવા ધર્મો પરમગહનો યોગિનામપ્યગમ્ય

સેવા ધર્મ અવર્ણનીય છે તેને યોગિયો પણ નથી જાણી શકતા. પણ આ શિષ્યનું વિપરીત વર્તન હતું. ઉપરથી તો ગુરૂ સેવાભાવી દેખાતો પણ અન્દરથી કપટી દ્રોહી અને અવિવેકી હતો.

થોડા દિવસ તો ગુરૂની ઘણી સેવાકરી પણ પાછળથી ગુરૂનો દ્રોહ કરવા લાગ્યો. શ્રાવકોને કહે છે કે આચાર્ય